

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- ✓ Να διαβάζεις και να καταλαβαίνεις επιστολές και μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- ✓ Να γράφεις και εσύ επιστολές και μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- ✓ Πότε χρησιμοποιούμε πληθυντικό αριθμό (πληθυντικό ευγενείας), όταν μιλούμε ή γράφουμε σε κάποιον.
- ✓ Το ρήμα έχω.
- ✓ Να καταλαβαίνεις τι σημαίνουν οι σύνθετες λέξεις και να φτιάχνεις και εσύ τέτοιες λέξεις.
- ✓ Λέξεις που έχουμε δανειστεί από άλλες γλώσσες.

Παρατήρησε τις εικόνες, διάβασε και πες.

- ☀ Τι βλέπεις; Τι είναι καθένα από αυτά; Πώς το κατάλαβες;
- ☀ Γιατί κολλούμε γραμματόσημα στους φακέλους;
- ☀ Από πού αγοράζουμε γραμματόσημα;
- ☀ Τι φαντάζεσαι ότι γράφουν οι σφραγίδες του ταχυδρομείου;
- ☀ Ξέρεις τι είναι συλλογή γραμματοσήμων;
- ☀ Πώς στέλνουμε ένα γράμμα;
- ☀ Πώς στέλνουμε ένα μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου;
- ☀ Πώς στέλνουμε ένα τηλεγράφημα;
- ☀ Πώς στέλνουμε ένα φαξ;

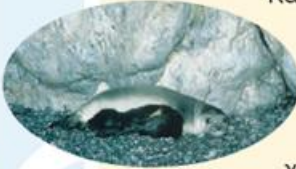

1

Διάβασε το παρακάτω κείμενο.

Αγαπητή μου φώκια Μονάχους,

Χτες μόλις έμαθα ότι υπάρχουν, ότι σε λένε Μονάχους κι ότι είσαι από τα σπάνια είδη που ζουν στις ελληνικές θάλασσες. Το έμαθα από την τηλεόραση. Ομολογώ ότι γοητεύτηκα μαζί σου. Σε είδα να κάθεται ακίνητη, σαν μαγεμένη, πάνω στα βράχια και ν' ακούς τους ψαράδες να τραγουδούν θαλασσινούς καημούς. Έμαθα ακόμη ότι αγαπάς τις Βόρειες Σποράδες.

Κάποιοι έχουν προτείνει να γίνουν τα νησιά που αγαπάς, ένα θαλασσινό πάρκο που να προστατεύεται, να έχεις κι εσύ ένα μέρος δικό σου, ένα σπίτι. Για όλα αυτά σου έγραψα. Ας γράψω, λέω, στη φίλη μου τη φώκια. Σου έγραψα όμως και για κάτι άλλο. Στη Ρόδο οι επιστήμονες είπαν ότι την άνοιξη χρησιμοποιείς ένα δικό σου λεξιλόγιο που αποτελείται από δεκάξι περίπου ήχους-λέξεις. Πες μου, είναι αλήθεια; Και ποιες λέξεις είναι αυτές; Εμείς οι άνθρωποι, φώκια Μονάχους, έχουμε ένα πολύ πλούσιο λεξιλόγιο. Γιατί τάχα δεν μπορούμε να συνεννοηθούμε; Μήπως μπορείς να μας δανείσεις το δικό σου λεξιλόγιο; Μήπως μπορείς να μας μάθεις πώς μπορούμε με δεκάξι λέξεις να ζούμε αρμονικά και να μη φαγωνόμαστε;

Με μεγάλο θαυμασμό και φιλικούς χαιρετισμούς
Αγγελική Βαρελλά

Γυναικεία Λογοτεχνική Συντροφιά, ανθολογία «Καλημέρα φύση», εκδ. Σμυρنيωτάκη

- ☀ Τι είναι το παραπάνω κείμενο; Παραμύθι ή κάτι άλλο;
- ☀ Ποιος το έγραψε; Πώς το κατάλαβες;
- ☀ Σε ποιον το έγραψε; Πώς το κατάλαβες;
- ☀ Τι του λέει;
- ☀ Εσύ έχεις στείλει ποτέ γράμμα σε φίλο σου ή σε κάποιον άλλο; Τι ήθελες να του πεις;

Αγαπητή μου φώκια Μονάχους,

Χθες μόλις έμαθα ότι υπάρχουν, ότι σε λένε Μονάχους κι ότι είσαι από τα σπάνια είδη που ζουν στις ελληνικές θάλασσες. Το έμαθα από την τηλεόραση. Ομολογώ ότι γοητεύτηκα μαζί σου. Σε είδα να κάθεται ακίνητη, σαν μαγεμένη, πάνω στα βράχια και ν' ακούς τους ψαράδες να τραγουδούν θαλασσινούς καημούς. Έμαθα ακόμη ότι αγαπάς τις Βόρειες Σποράδες.

Κάποιοι έχουν προτείνει να γίνουν τα νησιά που αγαπάς, ένα θαλασσινό πάρκο που να προστατεύεται, να έχεις κι εσύ ένα μέρος δικό σου, ένα σπίτι. Για όλα αυτά σου έγραψα. Ας γράψω, λέω, στη φίλη μου τη φώκια. Σου έγραψα όμως και για κάτι άλλο. Στη Ρόδο οι επιστήμονες είπαν ότι την άνοιξη χρησιμοποιείς ένα δικό σου λεξιλόγιο που αποτελείται από δεκάξι περίπου ήχους-λέξεις. Πες μου, είναι αλήθεια; Και ποιες λέξεις είναι αυτές; Εμείς οι άνθρωποι, φώκια Μονάχους, έχουμε ένα πολύ πλούσιο λεξιλόγιο. Γιατί τάχα δεν μπορούμε να συνεννοηθούμε; Μήπως μπορείς να

μας δανείσεις το δικό σου λεξιλόγιο; Μήπως
μπορείς να μας μάθεις πώς μπορούμε με δεκάξι
λέξεις να ζούμε αρμονικά και να μη φαγωνόμαστε;
Με μεγάλο θαυμασμό και φιλικούς
χαιρετισμούς

Αγγελική Βαρελλά

*Γυναικεία Λογοτεχνική Συντροφιά, ανθολογία
«Καλημέρα φύση», εκδ. Σμυρνιωτάκη*

- 2 Η συγγραφέας του προηγούμενου γράμματος το έβαλε στον παρακάτω φάκελο. Δες τον φάκελο και απάντησε στις ερωτήσεις.

- ☀ Ποιος έστειλε αυτό το γράμμα;
- ☀ Σε ποιον;
- ☀ Πού μένει ο αποστολέας;
- ☀ Πού μένει ο παραλήπτης;

Τα γράμματα λέγονται και επιστολές! Αν θέλεις να το δεις και εσύ, άνοιξε το λεξικό σου!

Αποστολέας είναι αυτός που γράφει και αποστέλλει το γράμμα.

Παραλήπτης είναι αυτός που θα πάρει το γράμμα, αυτός που θα το

Αντίγραψε στο τετράδιό σου τα λόγια της Βάγιας που σου λένε τι είναι ο αποστολέας και ο παραλήπτης και μάθε να γράφεις σωστά τις λέξεις: **επιστολή, αποστολέας, αποστέλλω, παραλήπτης, παραλαμβάνω.**

▶▶ Πήγαινε στη σελίδα 21 του Τετραδίου Εργασιών και κάνε την άσκηση 1.

2

Η συγγραφέας του προηγούμενου γράμματος το έβαλε στον παρακάτω φάκελο. Δες τον φάκελο και απάντησε στις ερωτήσεις.

Αγγελική Βαρελλά
 Άνδρου 17, Κηφισιά
 Τ.Κ. 142 62, Αθήνα

Φώκια Μονάχους
 Βόρειες Σποράδες

- ☀️ Ποιος έστειλε αυτό το γράμμα;
- ☀️ Σε ποιον;
- ☀️ Πού μένει ο αποστολέας;
- ☀️ Πού μένει ο παραλήπτης;

Τα γράμματα λέγονται
 και επιστολές!
 Αν θέλεις να το δεις και εσύ,
 άνοιξε το λεξικό σου!

Αποστολέας είναι αυτός που
 γράφει και αποστέλλει το γράμμα.

Παραλήπτης είναι αυτός που θα πάρει το γράμμα,
 αυτός που θα το**παραλάβει**.....

Αντίγραψε στο τετράδιό σου τα λόγια της Βάγιας που σου λένε τι είναι ο αποστολέας και ο παραλήπτης και μάθε να γράφεις σωστά τις λέξεις: **επιστολή, αποστολέας, αποστέλλω, παραλήπτης, παραλαμβάνω.**

Πήγαινε στη σελίδα 21 του Τετραδίου Εργασιών και κάνε την άσκηση 1.

Άσκηση 1

Η παιδική τηλεοπτική εκπομπή «Το κόκκινο μπαλόνι» κάνει διαγωνισμό ζωγραφικής. Γράψε ένα γράμμα, για να πεις πώς σε λένε, πόσων χρονών είσαι, πού μένεις, τι τάξη πηγαίνεις και ότι τους στέλνεις τη ζωγραφιά σου.

..... Κόκκινο Μπαλόνι

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Τώρα συμπλήρωσε τον φάκελο. Η διεύθυνση είναι:
Ελληνική Τηλεόραση, λεωφόρος Μεσογείων 200, Τ.Κ. 154 00 Αθήνα.

Άσκηση 1

Η παιδική τηλεοπτική εκπομπή «Το κόκκινο μπαλόνι» κάνει διαγωνισμό ζωγραφικής. Γράψε ένα γράμμα, για να πεις πώς σε λένε, πόσων χρονών είσαι, πού μένεις, τι τάξη πηγαίνεις και ότι τους στέλνεις τη ζωγραφιά σου.

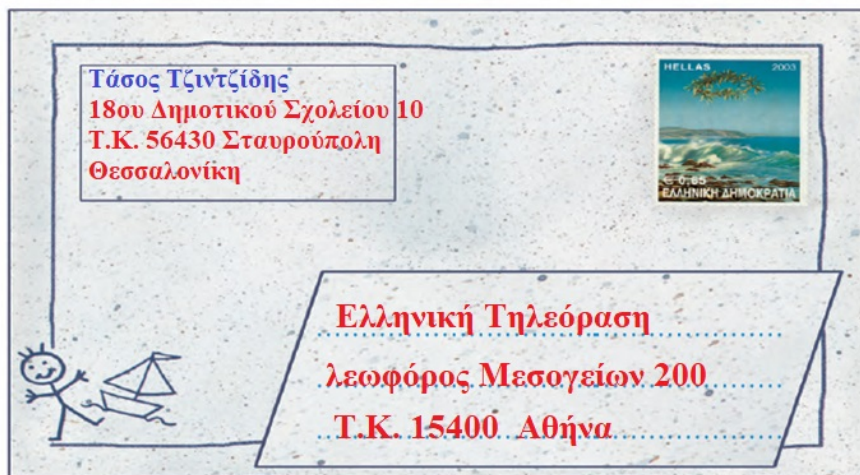
Αγαπημένο μου... Κόκκινο Μπαλόνι

Ονομάζομαι
 και μένω στη Θεσσαλονίκη. Είμαι 8 χρονών και
 πηγαίνω στη Β΄ Δημοτικού. Μαζί με το γράμμα
 μου σας στέλνω και τη ζωγραφιά που έφτιαξα
 για το διαγωνισμό ζωγραφικής.

Με αγάπη

Όνομα Επίθετο

Τώρα συμπλήρωσε τον φάκελο. Η διεύθυνση είναι:
 Ελληνική Τηλεόραση, λεωφόρος Μεσογείων 200, Τ.Κ. 154 00 Αθήνα.

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

Δε θα ήταν ωραία ιδέα να αλληλογραφείτε και να γνωριστείτε με τη δευτέρα τάξη ενός σχολείου που βρίσκεται μακριά από το δικό σας; Συζητήστε πώς θα μπορούσατε να το κάνετε. Έχετε φίλους ή ξαδέλφια που μένουν σε άλλο χωριό, σε άλλη πόλη ή σε άλλη χώρα;

3 Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα.

Το ρήμα έχω	
Εγώ έχω	Εμείς
Εσύ	Εσείς έχετε
Αυτός / αυτή / αυτό	Αυτοί / αυτές / αυτά

Μάθε να γράφεις σωστά το ρήμα **έχω**.

Τώρα που έμαθες το ρήμα **έχω**, πήγαινε στο **Τετράδιο Εργασιών** στη σελίδα 22, για να βοηθήσεις τον Λουκά να κάνει την **άσκηση 2**.

4 Ο κύριος Πέτρος και η Γαλήνη με την οικογένειά της περνούν πάντα τις διακοπές τους στο ίδιο μέρος. Ο κύριος Πέτρος δάνεισε φέτος στη Γαλήνη το βιβλίο «Ο κύριος Αύριο-βράδυ» του Χρήστου Μπουλώτη. Αφού το διάβασε, η Γαλήνη το επιστρέφει στον κύριο Πέτρο, όπως του είχε υποσχεθεί. Μαζί με το βιβλίο τού στέλνει και ένα γράμμα. Διάβασέ το στη διπλανή σελίδα.

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

Δε θα ήταν ωραία ιδέα να αλληλογραφείτε και να γνωριστείτε με τη δευτέρα τάξη ενός σχολείου που βρίσκεται μακριά από το δικό σας; Συζητήστε πώς θα μπορούσατε να το κάνετε. Έχετε φίλους ή ξαδέλφια που μένουν σε άλλο χωριό, σε άλλη πόλη ή σε άλλη χώρα;

3 Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα.

Το ρήμα έχω	
Εγώ έχω	Εμείς έχουμε
Εσύ έχεις	Εσείς έχετε
Αυτός / αυτή / αυτό έχει	Αυτοί / αυτές / αυτά έχουν

Μάθε να γράφεις σωστά το ρήμα **έχω**.

Τώρα που έμαθες το ρήμα **έχω**, πήγαινε στο **Τετράδιο Εργασιών** στη σελίδα 22, για να βοηθήσεις τον Λουκά να κάνει την **άσκηση 2**.

4 Ο κύριος Πέτρος και η Γαλήνη με την οικογένειά της περνούν πάντα τις διακοπές τους στο ίδιο μέρος. Ο κύριος Πέτρος δάνεισε φέτος στη Γαλήνη το βιβλίο «Ο κύριος Αύριο-βράδυ» του Χρήστου Μπουλώτη. Αφού το διάβασε, η Γαλήνη το επιστρέφει στον κύριο Πέτρο, όπως του είχε υποσχεθεί. Μαζί με το βιβλίο τού στέλνει και ένα γράμμα. Διάβασέ το στη διπλανή σελίδα.

Άσκηση 2

Ο Λουκάς ήταν αφηρημένος και έγραψε το ρήμα **έχω** σε λάθος πρόσωπο στις παρακάτω προτάσεις.
Η Βάγια έσβησε τα λάθη του Λουκά.
Μπορείς να τον βοηθήσεις να τα διορθώσει;

Όταν διασχίζω τον δρόμο μόνος μου, **έχουμε** τα μάτια μου δεκατέσσερα!

Γιατί, Γιώργο, δεν απαντάς; Τα **έχετε** χαμένα;

Έχεις καλό καιρό σήμερα!

Εμείς πάντως τον **έχεις** μη βρέξει και μη στάξει!

Νομίζω πως εσείς πρέπει να **έχω** εμπιστοσύνη στην Αλίκη.

Σήμερα τα παιδιά **έχει** τις μαύρες τους, γιατί δε θα πάνε εκδρομή!

Μάθε να γράφεις σωστά την πρώτη πρόταση.

Αν δεν καταλαβαίνεις τι σημαίνουν κάποιες από τις εκφράσεις με το ρήμα **έχω**, άνοιξε το λεξικό στο ρήμα αυτό και ψάξε να τις βρεις. Έπειτα γράψε τες στο δικό σου λεξικό.

Άσκηση 2

Ο Λουκάς ήταν αφηρημένος και έγραψε το ρήμα **έχω** σε λάθος πρόσωπο στις παρακάτω προτάσεις.
Η Βάγια έσβησε τα λάθη του Λουκά.
Μπορείς να τον βοηθήσεις να τα διορθώσει;

Προσέχω πάρα πολύ.

Όταν διασχίζω τον δρόμο μόνος μου, **έχουμε** **έχω**..... τα μάτια μου δεκατέσσερα!

Είμαι απρόσεχτος.

Γιατί, Γιώργο, δεν απαντάς; Τα **έχετε** **έχεις**... χαμένα;

Έχεις **Έχει**..... καλό καιρό σήμερα!

Προσέχουμε κάποιον πάρα πολύ.

Εμείς πάντως τον **έχεις** **έχουμε**..... μη βρέξει και μη στάξει!

Νομίζω πως εσείς πρέπει να **έχω** **έχετε**..... εμπιστοσύνη στην Αλίκη.

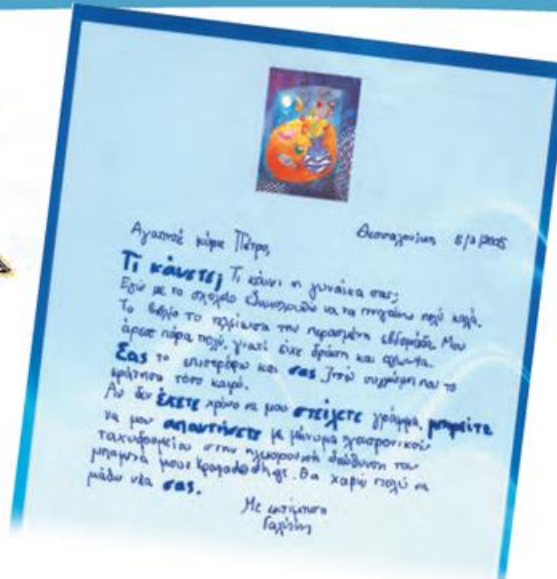
Σήμερα τα παιδιά **έχει** **έχουν** τις μαύρες τους, γιατί δε θα πάνε εκδρομή!

Είναι λυπημένα.

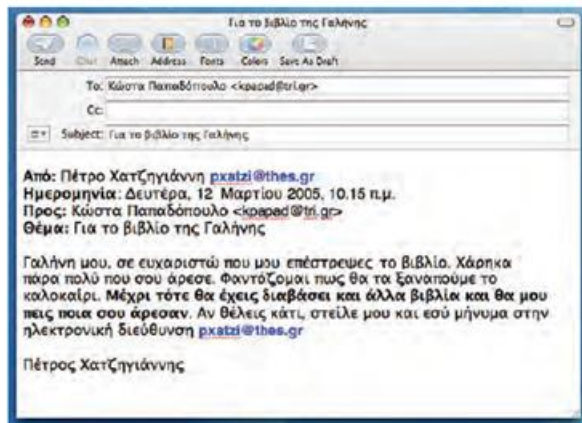
Μάθε να γράφεις **σωστά** την πρώτη πρόταση.

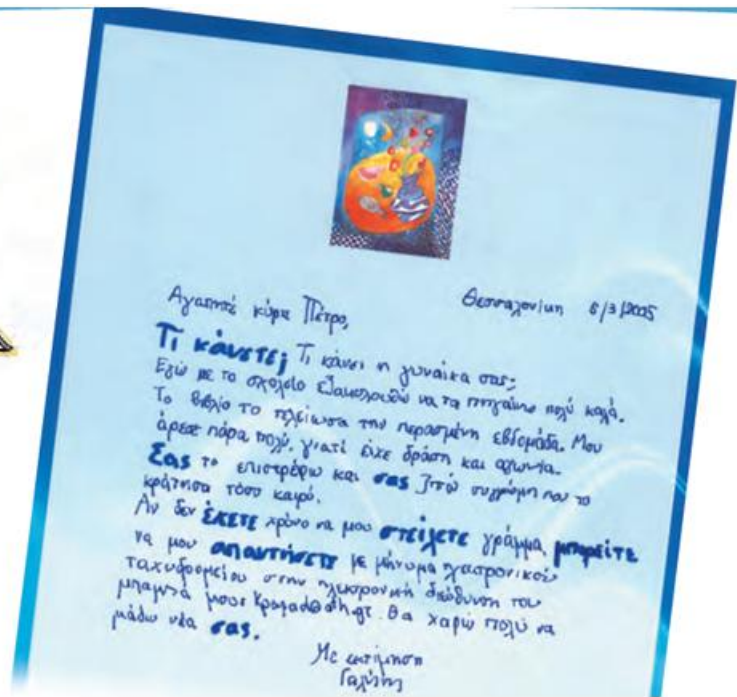
Αν δεν καταλαβαίνεις τι σημαίνουν κάποιες από τις εκφράσεις με το ρήμα **έχω**, άνοιξε το λεξικό στο ρήμα αυτό και ψάξε να τις βρεις. Έπειτα γράψε τες στο δικό σου λεξικό.

5 Να τι απάντησε ο κύριος Πέτρος στη Γαλήνη:

- ☀ Τι έστειλε ο κύριος Πέτρος; Από πού το κατάλαβες;
- ☀ Σε ποιον έστειλε αυτό το μήνυμα; Από πού το κατάλαβες;
- ☀ Πότε το έστειλε;
- ☀ Ποιες διαφορές υπάρχουν ανάμεσα σε αυτό το μήνυμα και στα γράμματα που στέλνουμε με το ταχυδρομείο;

Θεσσαλονίκη 5/3/2005

Αγαπητέ κύριε Πέτρο,

Τι κάνετε; Τι κάνει η γυναίκα σας;

Εγώ με το σχολείο εξακολουθώ να τα πηγαίνω πολύ καλά. Το βιβλίο το τελείωσα την περασμένη εβδομάδα. Μου άρεσε πάρα πολύ, γιατί είχε δράση και αγωνία.

Σας το επιστρέφω και σας ζητώ συγγνώμη που το κράτησα τόσο καιρό.

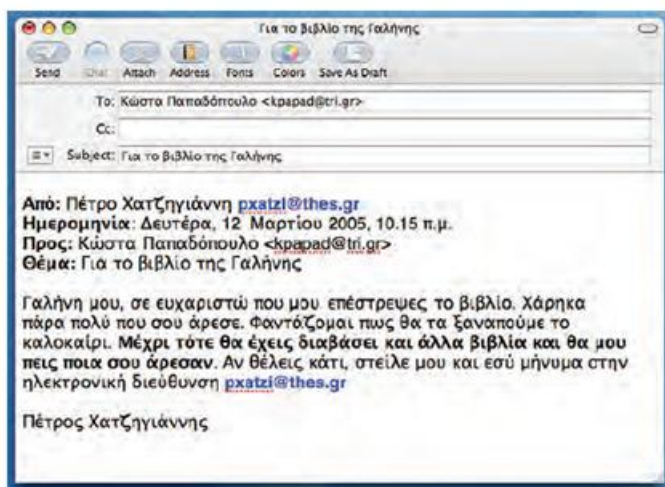
Αν δεν έχετε χρόνο να μου στείλετε γράμμα, μπορείτε να μου απαντήσετε με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση του μπαμπά μου: krapad@oth.gr . Θα χαρώ πολύ να μάθω νέα σας.

Με εκτίμηση

Γαλήνη

5

Να τι απάντησε ο κύριος Πέτρος στη Γαλήνη:

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

Πήγαινε στην **άσκηση 3** στη σελίδα 23 του **Τετραδίου Εργασιών**.
Μπορείς να βοηθήσεις τη Χαρά να γράψει ένα ηλεκτρονικό μήνυμα;

Μάθε να γράφεις **σωστά** τη φράση με τα **έντονα γράμματα**
από το ηλεκτρονικό μήνυμα του κυρίου Πέτρου.

6

Κοίταξε τις λέξεις με τα **έντονα γράμματα** στην επιστολή που έστειλε η Γαλήνη στον κύριο Πέτρο.

- ☀ Τι παρατηρείς;
- ☀ Πώς απευθύνει τον λόγο η Γαλήνη στον κύριο Πέτρο, στον ενικό ή στον πληθυντικό αριθμό; Γιατί;
- ☀ Μπορείς να σκεφτείς και άλλες περιπτώσεις στις οποίες μιλούμε ή γράφουμε σε κάποιον στον πληθυντικό αριθμό;

Άνοιξε το πρώτο τεύχος
του **βιβλίου σου** στην ενότητα 2 και
θα θυμηθείς πότε μιλούμε
ή γράφουμε σε κάποιον
στον πληθυντικό αριθμό.

Πήγαινε στη σελίδα 24 του **Τετραδίου Εργασιών** και κάνε την
άσκηση 4.

Άσκηση 3

Η Χαρά θέλει να στείλει ένα σύντομο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη Φώκια Μονάχους, για να κανονίσουν να συναντηθούν σε ένα μικρό νησί των Σποράδων. Στην αρχή το γράφει σε χαρτί.

Μπορείς να το ετοιμάσεις;

Από: Χαρά Γεωργίου <xgeorgiou@kalam.gr>

Ημερομηνία:

Προς: Φώκια Μονάχους <monachus@thalassa.gr>

Θέμα:

....., σου στέλνω αυτό το μήνυμα,

για να

..... Πες μου

πότε σε βολεύει και πού θέλεις να βρεθούμε.

.....

Άσκηση 3

Η Χαρά θέλει να στείλει ένα σύντομο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη φώκια Μονάχους, για να κανονίσουν να συναντηθούν σε ένα μικρό νησί των Σποράδων. Στην αρχή το γράφει σε χαρτί.

Μπορείς να το ετοιμάσεις;

Από: Χαρά Γεωργίου <xgeorgiou@kalam.gr>

Ημερομηνία:

Προς: Φώκια Μονάχους <monachus@thalassa.gr>

Θέμα: **Συνάντηση**.....

Αγαπητή φώκια Μονάχους....., σου στέλνω αυτό το μήνυμα,
για να **κανονίσουμε κάποια στιγμή να**
βρεθούμε σ' ένα νησί των Σποράδων. Πες μου
πότε σε βολεύει και πού θέλεις να βρεθούμε.

Χαρά Γεωργίου.....

Άσκηση 4

Μπορείς τώρα να βρεις από ποιο γράμμα ή μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις; Ένωσέ τα.

Χάρηκα πολύ που εας άρεσε η ζωγραφιά που εας έστειλα.

Από το γράμμα που έστειλε στον Αρμπέν ο μπαμπάς του.

Μου λείπεις πολύ! Να είσαι φρόνιμος και να προέχεις τον εαυτό σου.

Από το γράμμα που έστειλε η Γαλήνη στον κύριο Γιώργο, τον φίλο των γονιών της.

Σας παρακαλώ να μου πείτε πόσο θα κοστίζει η μεταφορά 60 παιδιών με πούλμαν στο αρχαιολογικό μουσείο.

Από το γράμμα που έστειλε η Χαρά στην περσινή της δασκάλα.

Αυτά είναι τα νέα μου από την τελευταία φορά που εας είδα. Να δώσετε χαιρετίσματα και στην κυρία Καλλιόπη.

Από το γράμμα που έστειλε από το Παρίσι ο Φίλιππος στους περσινούς συμμαθητές του.

Σας επιθύμησα πολύ όλους. Θα εας δω στις διακοπές του Πάσχα.

Από το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έστειλε ο διευθυντής του σχολείου στο τουριστικό γραφείο «Ήλιος».

Άσκηση 4

Μπορείς τώρα να βρεις από ποιο γράμμα ή μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις; Ένωσέ τα.

Χάρηκα πολύ που εας άρεσε η ζωγραφιά που εας έστειλα.

Από το γράμμα που έστειλε στον Αρμπέν ο μπαμπάς του.

Μου λείπεις πολύ! Να είσαι φρόνιμος και να προσέχεις τον εαυτό σου.

Από το γράμμα που έστειλε η Γαλήνη στον κύριο Γιώργο, τον φίλο των γονιών της.

Σας παρακαλώ να μου πείτε πόσο θα κοστίζει η μεταφορά 60 παιδιών με πουλμαν στο αρχαιολογικό μουσείο.

Από το γράμμα που έστειλε η Χαρά στην περσινή της δασκάλα.

Αυτά είναι τα νέα μου από την τελευταία φορά που εας είδα. Να δώσετε χαιρετίσματα και στην κυρία Καλλιόπη.

Από το γράμμα που έστειλε από το Παρίσι ο Φίλιππος στους περσινούς συμμαθητές του.

Σας επιθύμησα πολύ όλους. Θα εας δω στις διακοπές του Πάσχα.

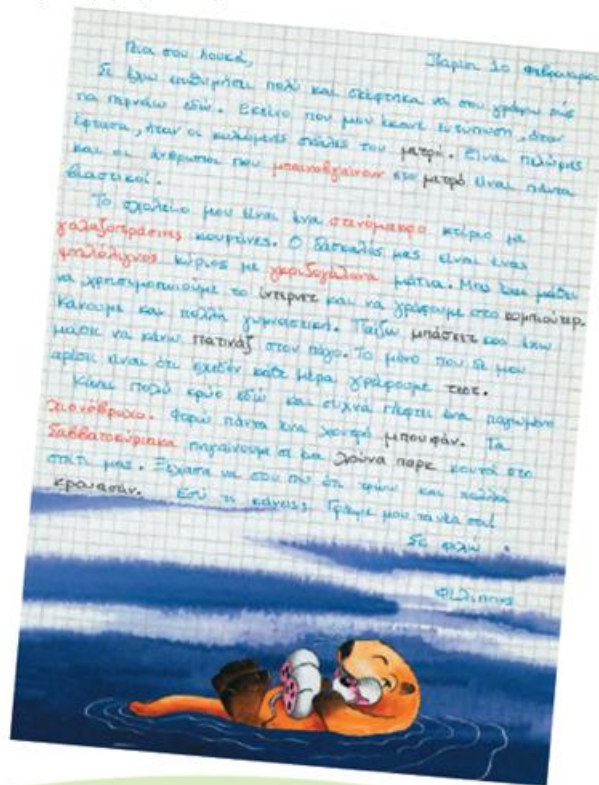
Από το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έστειλε ο διευθυντής του σχολείου στο τουριστικό γραφείο «Ήλιος».

7 Ο Λουκάς έλαβε το παρακάτω γράμμα από τον Φίλιππο, τον φίλο του που ζει φέτος για πρώτη φορά στη Γαλλία.

Πρόσεξε τις λέξεις με τα μαύρα γράμματα και βάλε σε κύκλο το τελευταίο γράμμα τους.
Τι παρατηρείς; Πώς θα πεις αυτές τις λέξεις στον πληθυντικό αριθμό;

Αυτές οι λέξεις συνήθως δεν κλίνονται.
Τις έχουμε δανειστεί από άλλες γλώσσες.

Μερικές όμως από αυτές έχουν
συνώνυμες λέξεις που κλίνονται: το ίντερνετ
το λέμε και διαδίκτυο, το μπάσκετ το λέμε και
καλαθοσφαίριση, το κομπιούτερ το λέμε και
ηλ..... υπ.....

**Μάθε να γράφεις σωστά τις λέξεις:
μπουφάν, πατινάζ, λούνα παρκ, κρουασάν.**

7

Ο Λουκάς έλαβε το παρακάτω γράμμα από τον Φίλιππο, τον φίλο του που ζει φέτος για πρώτη φορά στη Γαλλία.

Παρίσι 10 Φεβρουαρίου

Γεια σου Λουκά,

Σε έχω επιθυμήσει πολύ και σκέφτηκα να σου γράψω πώς τα περνάω εδώ. Εκείνο που μου έκανε εντύπωση, όταν έφτασα, ήταν οι κυλιόμενες σκάλες του μετρό. Είναι πελώριες και οι άνθρωποι που μπαينوβαίνουν στο μετρό είναι πάντα βιαστικοί.

Το σχολείο μου είναι ένα στενόμακρο κτίριο με γαλαζοπράσινες κουρτίνες. Ο δάσκαλός μας είναι ένας ψηλόλιγνος κύριος με γκριζογάλανα μάτια. Μας έχει μάθει να χρησιμοποιούμε το ίντερνετ και να γράφουμε στο κομπιούτερ. Κάνουμε και πολλή γυμναστική. Παίζω μπάσκετ και έχω μάθει να κάνω πατινάζ στον πάγο. Το

μόνο που δε μου αρέσει είναι ότι σχεδόν
κάθε μέρα γράφουμε τεστ.

Κάνει πολύ κρύο εδώ και συχνά πέφτει
ένα παγωμένο χιονόβροχο. Φορώ πάντα
ένα χοντρό μπουφάν. Τα Σαββατοκύριακα
πηγαίνουμε σε ένα λούνα παρκ κοντά στο
σπίτι μας. Ξέχασα να σου πω ότι τρώω και
πολλά κρουασάν. Εσύ τι κάνεις; Γράψε
μου τα νέα σου!

Σε φιλώ

Φίλιππος

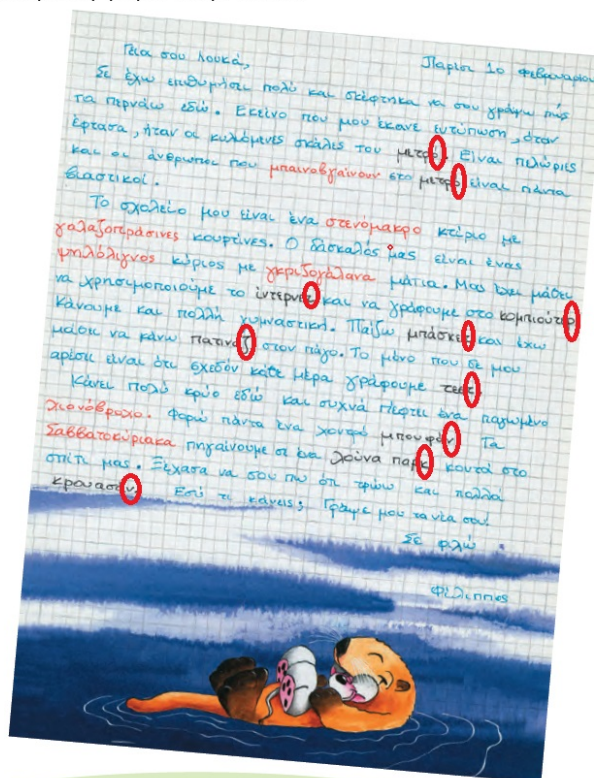

7 Ο Λουκάς έλαβε το παρακάτω γράμμα από τον Φίλιππο, τον φίλο του που ζει φέτος για πρώτη φορά στη Γαλλία.

Πρόσεξε τις λέξεις με τα μαύρα γράμματα και βάλε σε κύκλο το τελευταίο γράμμα τους.
Τι παρατηρείς; Πώς θα πεις αυτές τις λέξεις στον πληθυντικό αριθμό;

Αυτές οι λέξεις συνήθως δεν κλίνονται. Τις έχουμε δανειστεί από άλλες γλώσσες.

Μερικές όμως από αυτές έχουν συνώνυμες λέξεις που κλίνονται: το ίντερνετ το λέμε και διαδίκτυο, το μπάσκετ το λέμε και καλαθοσφαίριση, το κομπιούτερ το λέμε και ηλεκτρονικό..... υπολογιστή.....

Μάθε να γράφεις σωστά τις λέξεις: μπουφάν, πατινάζ, λούνα παρκ, κρουασάν.

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

- 8** Πρόσεξε τώρα στην προηγούμενη επιστολή τις λέξεις με τα **κόκκινα** γράμματα.
Μπορείς να πεις τι σημαίνει καθεμιά;
Μπορείς να τις χωρίσεις σε δύο κομμάτια όπως στο παράδειγμα;

μπαι ο βγαίνουν	=	μπαίνου ν	+	βγαίνου ν
στε ν όμακρο	=	+
γαλα ζ οπράσινες	=	+
ψη λ όλιγνος	=	+
γκρι ζ ογάλανα	=	+
χι ο νόβροχο	=	+
Σα β βα τ ο κ ύριακα	=	+

Οι λέξεις που σχηματίζονται από δύο άλλες λέγονται **σύνθετες**.
Παρατήρησες το **ο** που μπαίνει ανάμεσα στις δύο λέξεις;
Σε τι νομίζεις ότι χρησιμεύει;

Μάθε να γράφεις **σωστά** τις λέξεις:
μπαι**ο**βγαίνουν, ψη**λ**όλιγνος, Σα**β**βα**τ**ο**κ**ύριακα.

Στο **Τετράδιο Εργασιών**, στις ασκήσεις **5** και **6** στη σελίδα 25 θα βρεις πολλές σύνθετες λέξεις και λέξεις που δανειζόμαστε από άλλες γλώσσες.

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

- 8** Πρόσεξε τώρα στην προηγούμενη επιστολή τις λέξεις με τα **κόκκινα** γράμματα.
Μπορείς να πεις τι σημαίνει καθεμιά;
Μπορείς να τις χωρίσεις σε δύο κομμάτια όπως στο παράδειγμα;

μπαι ο βγαίνουν	=	μπαίνου ν	+	βγαίνου ν
στε ν όμακρο	=	στενό	+	μακρύ
γαλα ζ οπράσινες	=	γαλάζιες	+	πράσινες
ψη λ όλιγνος	=	ψηλός	+	λιγνός
γκρι ζ ογάλανα	=	γκρίζα	+	γαλανά
χι ο νόβροχο	=	χιόνι	+	βροχή
Σα β βα τ ο κ ύριακα	=	+

Οι λέξεις που σχηματίζονται από δύο άλλες λέγονται **σύνθετες**.
Παρατήρησες το **ο** που μπαίνει ανάμεσα στις δύο λέξεις;
Σε τι νομίζεις ότι χρησιμεύει;

Μάθε να γράφεις **σωστά** τις λέξεις:
μπαινοβγαίνουν, ψηλόλιγνος, Σαββατοκύριακα.

Στο **Τετράδιο Εργασιών**, στις ασκήσεις **5** και **6** στη σελίδα 25 θα βρεις πολλές σύνθετες λέξεις και λέξεις που δανειζόμαστε από άλλες γλώσσες.

Άσκηση 5

Φτιάξε στο τετράδιό σου προτάσεις με πέντε από τις παρακάτω λέξεις που έχουμε δανειστεί από άλλες γλώσσες. Αν δεν ξέρεις τι σημαίνουν, θα τις βρεις όλες στο λεξικό σου!

παζλ άλμπουμ κέικ κολάζ φιλμ κλόουν
τραμ γουόκμαν ματς γκαράζ κόμικς

Άσκηση 6

Έξι σύνθετες λέξεις τράκαραν και χωρίστηκαν στα δύο. Και όχι μόνο αυτό, αλλά ανακατεύτηκαν κιόλας. Μπορείς να βρεις ποια λέξη ταιριάζει με ποια και να τις ενώσεις; Γράψε από κάτω τις σύνθετες λέξεις που δημιουργούνται από την ένωση αυτή.

ανάβω ντομάτα άσπρος χοντρός
κλείνω κοντός σβήνω γλυκός
ανοίγω ξινός μαύρος αγγούρι

Προσοχή! Μην ξεχάσεις το συνδετικό ο!

ανοιγοκλείνω

.....
.....
.....

Άσκηση 5

Φτιάξε στο τετράδιό σου προτάσεις με πέντε από τις παρακάτω λέξεις που έχουμε δανειστεί από άλλες γλώσσες. Αν δεν ξέρεις τι σημαίνουν, θα τις βρεις όλες στο λεξικό σου!

παζλ άλμπουμ κέικ κολάζ φιλμ κλόουν
τραμ γουόκμαν ματς γκαράζ κόμικς

άλμπουμ [το] ουσιαστικό

☑ Το **άλμπουμ** είναι ένα βιβλίο με χοντρό χάρτινο εξώφυλλο και λευκές σελίδες για να βάζουμε μέσα φωτογραφίες ή γραμματόσημα.

♪ άλ-μπουμ

-Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

γουόκμαν [το] ουσιαστικό

☑ Το **γουόκμαν** είναι μικρό, φορητό ραδιοκασετόφωνο με ακουστικά για ν' ακούς μουσική χωρίς να ενοχλείς τους άλλους.

🎵 γουόκ-μαν

γκαράζ [το] ουσιαστικό

☑ Το **γκαράζ** είναι ο κλειστός χώρος όπου αφήνουμε το αυτοκίνητο, όταν δεν το χρησιμοποιούμε.

✍ Ο κύριος Γιάννης βάζει το

αυτοκίνητό του
στο **γκαράζ** της
πολυκατοικίας τους.

✓ Όταν το αυτοκίνητό
μας έχει βλάβη, το
πάμε σ' ένα **γκαράζ**
για να το επισκευάσουν.

○ συνεργείο 🎵 γκα-ράζ

- Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό
ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

ΚΕΪΚ [το] ουσιαστικό

☑ Το **κέικ** είναι γλυκό που ψήνεται στο φούρνο μέσα σε μικρό ταψάκι, τη φόρμα. Γίνεται με αλεύρι, αυγά και βούτυρο και καμιά φορά με κακάο ή φρούτα. 🍷 *Η Αθηνά τρελαίνεται για **κέικ σοκολάτα**.* 🎵 κέικ

-Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

κλόουν [ο] ουσιαστικό

☑ Ο **κλόουν** κάνει αστείες γκριμάτσες, αστεία κόλπα κι είναι ντυμένος με πολύχρωμα ρούχα. Το πρόσωπό του είναι έντονα βαμμένο και κάνει τον κόσμο να γελάει, όταν εμφανίζεται στο τσίρκο ή σε παιδικές γιορτές.

🎵 κλόουν

-Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

Ένας **κλόουν** βγήκε από το κουτί.

κολάζ [το] ουσιαστικό

☑ Ο Νίκος φτιάχνει ένα **κολάζ** από χαρτί, ύφασμα και μπογιά για να το κάνει δώρο στη μαμά του που γιορτάζει. Ο Νίκος φτιάχνει έναν πίνακα κολλώντας διαφορετικά υλικά.

🎵 κο-λάζ

-Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

κόμικς και κόμικ [το] ουσιαστικό

☑ Τα **κόμικς** είναι σκίτσα που όλα μαζί διηγούνται μία ιστορία. **Κόμικς** λέμε και το περιοδικό που έχει τέτοια σκίτσα. ✍ *Ο Αστερίξ είναι το αγαπημένο **κόμικς** του Νίκου.*

🎵 κό-μικς

-Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

ματς [το] ουσιαστικό

☑ Το **ματς** είναι ένας αγώνας ποδοσφαίρου ανάμεσα σε δύο ομάδες. ✍ *Ο Κώστας και ο Νίκος παρακολούθησαν στην τηλεόραση το **ματς** Άρης-ΠΑΟΚ.* 🎵 ματς

-Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

παζλ [το] ουσιαστικό

☑ Το **παζλ** είναι ένα επιτραπέζιο παιχνίδι με πολλά μικρά κομμάτια, που πρέπει να μπουν στη σωστή θέση για να φανεί μία εικόνα.

🎵 παζλ

-Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

τραμ [το] ουσιαστικό

☑ Το **τραμ** μοιάζει με λεωφορείο αλλά κινείται με ρεύμα πάνω σε ράγες μέσα στην πόλη.

🎵 τραμ

-Ξένη λέξη. Δεν αλλάζει ούτε στον ενικό ούτε στον πληθυντικό αριθμό.

φιλμ [το] ουσιαστικό

☑ Βάζουμε **φιλμ** στις φωτογραφικές μηχανές για να βγάλουμε φωτογραφίες.

✓ **Φιλμ** λέμε και το έργο στον κινηματογράφο ή την τηλεόραση.

○ έργο, ταινία 🎵 φιλμ

Άσκηση 6

Έξι σύνθετες λέξεις τράκαραν και χωρίστηκαν στα δύο. Και όχι μόνο αυτό, αλλά ανακατεύτηκαν κιόλας. Μπορείς να βρεις ποια λέξη ταιριάζει με ποια και να τις ενώσεις; Γράψε από κάτω τις σύνθετες λέξεις που δημιουργούνται από την ένωση αυτή.

ανάβω ντομάτα άσπρος χοντρός
κλείνω κοντός σβήνω γλυκός
ανοίγω ξινός μαύρος αγγούρι

ανοιγοκλείνω

.....

.....

Προσοχή! Μην ξεχάσεις
το συνδετικό ο!

25

Άσκηση 6

Έξι σύνθετες λέξεις τράκαραν και χωρίστηκαν στα δύο. Και όχι μόνο αυτό, αλλά ανακατεύτηκαν κιόλας. Μπορείς να βρεις ποια λέξη ταιριάζει με ποια και να τις ενώσεις; Γράψε από κάτω τις σύνθετες λέξεις που δημιουργούνται από την ένωση αυτή.

ανάβω ντομάτα άσπρος χοντρός
κλείνω κοντός σβήνω γλυκός
ανοίγω ξινός μαύρος αγγούρι

ανοιγοκλείνω αναβοσβήνω

αγγουροντομάτα ασπρόμαυρος

κοντόχοντρος γλυκόξινος

Προσοχή! Μην ξεχάσεις
το συνδετικό ο!

25

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα...	Πολύ καλά 	Αρκετά καλά
Έμαθα να διαβάζω επιστολές και μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.		
Έμαθα να γράφω επιστολές και μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.		
Έμαθα πότε χρησιμοποιούμε τον πληθυντικό ευγενείας, όταν μιλούμε ή γράφουμε σε κάποιον.		
Έμαθα το ρήμα έχω .		
Έμαθα πώς να καταλαβαίνω τι σημαίνουν οι σύνθετες λέξεις και πώς να φτιάχνω και εγώ τέτοιες λέξεις.		
Έμαθα λέξεις που έχουμε δανειστεί από άλλες γλώσσες και παρατήρησα τα χαρακτηριστικά τους.		

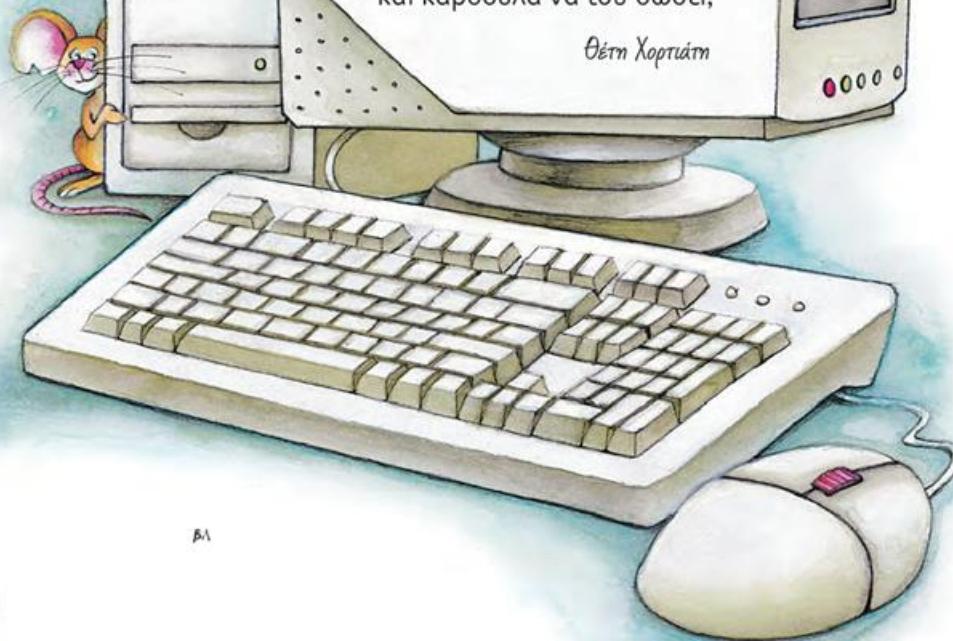
Ο υπολογιστής μου

Στον κομπιούτερ τίκι-τίκι
γυροφέρνει το ποντίκι
πάει με το δικό μου χέρι
ψάχνω να 'βρω πόσα ξέρει

αν τα θέλω, μου μαθαίνει
από μένα περιμένει
καύσιμά του το μυαλό μου
το γεμίζω για καλό μου

είναι άξιος βοηθός μου
φίλη μηχανή του κόσμου
τάχα, θα μπορούσε η γνώση
και καρδούλα να του δώσει;

Θέτη Χορτιάτη

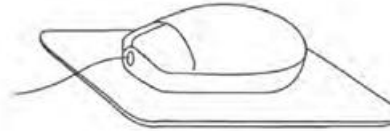

δραστηριότητες

Αν ήσουν εσύ ο κατασκευαστής των υπολογιστών, πώς αλλιώς θα ονόμαζες το «ποντίκι»; Δικαιολόγησε την ονομασία που θα του δώσεις. Ρώτησε γι' αυτό και τους συμμαθητές σου.

Το ποντίκι του υπολογιστή

Στάσου μπροστά στην οθόνη ενός υπολογιστή. Παρατήρησε τα «εικονίδια» της οθόνης. Κάνε με το ποντίκι «κλικ» στα παρακάτω «εικονίδια». Τι θα συμβεί;

Μπορείς να ζωγραφίσεις δικά σου «εικονίδια» για τις παρακάτω εργασίες του υπολογιστή σου;

Ακούω
Μουσική

Κλείνω τον
υπολογιστή

Βλέπω τις
αγαπημένες μου
φωτογραφίες

Σχεδιάζω